

KOMMISSJONENS GJENNOMFØRINGSFORORDNING (EU) 2017/2177**2023/EØS/89/47****av 22. november 2017****om adgang til serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester(*)**

EUROPAKOMMISSJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/34/EU om opprettelse av et felles europeisk jernbaneområde⁽¹⁾, særlig artikkel 13 nr. 9, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Grunnreglene i direktiv 2012/34/EU om adgang til serviceanlegg og bruk av tjenestene som ytes i disse anleggene, for eksempel bestemmelser om adgangsrett, grunnleggende saksbehandlingsregler for behandling av søknader og krav om offentliggjøring av opplysninger, gjelder for alle serviceanlegg. Direktiv 2012/34/EU fastsetter også forskjellige regler for forskjellige typer tjenester som ytes i serviceanleggene. Disse forskjellene bør også gjenspeiles i denne forordning.

Samtidig som det tas hensyn til formålet med og virkeområdet for direktiv 2012/34/EU, bør bestemmelsene om adgang til tjenester som ytes i serviceanleggene, bare omfatte tjenester som er knyttet til yting av jernbanetransporttjenester.

- 2) For å unngå at operatører av serviceanlegg av mindre betydning pålegges uforholdsmessige byrder, synes det hensiktsmessig å gi reguleringsorganene mulighet til å unnta operatører av serviceanlegg fra alle eller noen av bestemmelsene i denne forordning, med unntak av visse bestemmelser om plikten til å offentliggjøre en beskrivelse av serviceanlegget, dersom reguleringsorganet finner at anlegget er uten strategisk betydning for markedets virkemåte. Dersom det aktuelle markedet for serviceanlegg kjennetegnes av et utvalg av operatører som yter sammenlignbare tjenester i konkurranse med hverandre, eller dersom et reguleringsorgan finner at særlige bestemmelser i denne forordning kan ha negativ innvirkning på markedet for serviceanleggs virkemåte, bør reguleringsorganet også ha rett til å gi slike unntak. Dette kan for eksempel være tilfellet dersom et jernbaneforetak yter tjenester til et annet jernbaneforetak for å bistå dette foretaket i fjerntliggende områder som del av et samarbeid som er nødvendig på grunn av de økonomiske kostnadene det ellers ville pådra seg.

Reguleringsorganene bør vurdere søknader om unntak individuelt fra sak til sak. Dersom reguleringsorganet etter en klage angående adgang til det berørte serviceanlegget eller jernbanerelaterte tjenester, finner at omstendighetene har endret seg på en slik måte at et unntak som er gitt tidligere, har en negativ innvirkning på markedet for jernbanetransporttjenester, bør reguleringsorganet gjennomgå og eventuelt tilbakekalle unntaket.

Reguleringsorganene bør sikre at unntakene anvendes ensartet i alle medlemsstater; de bør utarbeide felles prinsipper for anvendelse av bestemmelsene om unntak senest på datoen for anvendelse av artikkel 2. Kommisjonen kan i samsvar med artikkel 57 nr. 8 i direktiv 2012/34/EU ved behov treffe tiltak som fastsetter slike prinsipper.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 307 av 23.11.2017, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 247/2021 av 24. september 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), ennå ikke kunngjort.

⁽¹⁾ EUT L 343 av 14.12.2012, s. 32.

Operatører av serviceanlegg som er unntatt fra anvendelsen av bestemmelsene i denne forordning, bør fortsatt være underlagt alle andre bestemmelser om adgang til serviceanlegg og bruk av jernbanerelaterte tjenester fastsatt i direktiv 2012/34/EU.

- 3) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/352⁽¹⁾ oppretter en ramme for levering av havnetjenester og felles regler om økonomisk innsyn i havner. Denne forordning, der det er fastsatt nærmere bestemmelser om prosedyren og kriteriene som operatører av serviceanlegg og søkere skal følge, bør også gjelde for sjøhavnanlegg og innlands havneanlegg som er knyttet til jernbanevirksomhet.

Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/798⁽²⁾ fastsetter forpliktelsene for den enheten som har ansvar for vedlikehold. Denne forordning bør ikke berøre bestemmelsene i nevnte direktiv.

- 4) Åpenhet om vilkår for adgang til serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester og informasjon om avgiftene er en forutsetning for at alle søkere skal få adgang til serviceanlegg og tjenester som ytes i disse anleggene, uten forskjellsbehandling. Skjulte rabatter som framforhandles individuelt med hver enkelt søker uten å følge de samme prinsippene, vil undergrave prinsippet om adgang uten forskjellsbehandling til serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester. Opplysninger om prinsippene for rabattordningene fastsatt i beskrivelsene av serviceanlegget bør imidlertid ta hensyn til kravene om fortrolig behandling av forretningsopplysninger.
- 5) Direktiv 2012/34/EU pålegger operatører av serviceanlegg å gi adgang uten forskjellsbehandling til serviceanlegg og til tjenestene som ytes i disse anleggene. Dette direktiv får anvendelse i tilfeller av egenlevering av tjenester samt i tilfeller av tjenester som ytes av en operatør av et serviceanlegg. Dersom det er nødvendig å motvirke markedsvridding eller uønsket utvikling på markedet, bør reguleringsorganet kunne kreve at operatøren av et serviceanlegg åpner anlegget for egenlevering, forutsatt at dette er juridisk og teknisk mulig og ikke setter driftssikkerheten i fare.
- 6) Dersom det er nødvendig å passere gjennom private sidelinjer og sidespor for å få adgang til serviceanlegget, bør operatøren av serviceanlegget gi opplysninger om den private sidelinjen og sidesporet. Slike opplysninger bør gjøre det mulig for søkeren å forstå hvem som kan kontaktes for å be om adgang til linjen, i samsvar med artikkel 10 i direktiv 2012/34/EU.
- 7) Infrastrukturforvaltere bør lette innhenting av opplysninger om serviceanlegg og redusere den administrative byrden for operatører av serviceanlegg ved å stille en mal til rådighet på et lett tilgjengelig sted, for eksempel på sin nettportal. Denne malen bør utarbeides av jernbanesektoren og reguleringsorganer, i samråd med operatører av serviceanlegg. Operatører av serviceanlegg er forpliktet til å framlegge alle relevante opplysninger til infrastrukturforvalterne i samsvar med artikkel 31 nr. 10 i samt nr. 6 i vedlegg IV til direktiv 2012/34/EU. Hovedinfrastrukturforvalteren, som beskrivelsene av serviceanlegget skal framlegges for dersom infrastrukturforvalteren hvis jernbanenett det berørte anlegget er tilknyttet, er unntatt fra plikten til å offentliggjøre netterklæringen, bør være den som er utpekt av medlemsstaten for å delta i nettet nevnt i artikkel 7f i direktiv 2012/34/EU.
- 8) Forskjellige enheter kan ha ansvar for å treffe beslutninger om vilkår for adgang til et serviceanlegg, tildele kapasitet i serviceanlegget og yte jernbanerelaterte tjenester i anlegget. I slike tilfeller skal alle berørte enheter anses som operatører av et serviceanlegg som definert i direktiv 2012/34/EU. I tillegg bør hver av dem oppfylle kravene i denne forordning for den delen som de har ansvar for. Dersom et anlegg eies, forvaltes og drives av flere enheter, er det bare de enhetene som faktisk har ansvar for å gi opplysningene og treffe beslutninger om søknader om adgang til serviceanlegg og bruk av jernbanerelaterte tjenester, som bør anses som operatører av serviceanlegget.
- 9) Gjeldende praksis viser at det i mange tilfeller er søkere som f.eks. avskipere og speditorer som ber om adgang til serviceanlegg. Det jernbaneforetaket som er utpekt av søkeren, har imidlertid ofte ikke et avtaleforhold med operatøren av serviceanlegget. Det bør derfor presiseres at ikke bare jernbaneforetak, men også andre søkere bør ha rett til å søke om adgang til serviceanlegg på vilkårene fastsatt i denne forordning, dersom nasjonal rett åpner for en slik mulighet.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/352 av 15. februar 2017 om opprettelse av en ramme for levering av havnetjenester og felles regler om økonomisk innsyn i havner (EUT L 57 av 3.3.2017, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2016/798 av 11. mai 2016 om jernbanesikkerhet (EUT L 138 av 26.5.2016, s. 102).

Operatørene av slike serviceanlegg bør være bundet av denne forordning uansett om de har et avtaleforhold med et jernbaneforetak eller med en annen søker som har rett til å søke om kapasitet i serviceanlegg i samsvar med nasjonal rett.

- 10) Ruteleier og kapasitet i serviceanlegg tildeles ofte av forskjellige enheter. Det er derfor viktig at disse enhetene kommuniserer med hverandre for å sikre at planlagte ruteleier og planlagte tidsluker i serviceanlegg er forenlige, for å muliggjøre en smidig og effektiv togdrift. Det samme bør gjelde for situasjoner der en søker anmoder om jernbanerelaterte tjenester i et anlegg, og tjenestene ytes av forskjellige leverandører. For tjenester som ikke er direkte knyttet til infrastrukturkapasitet, vil slikt samarbeid ikke være påkrevd.
- 11) Utveksling av data mellom enheter som bestiller transporttjenester, jernbaneforetak og terminaler, om sporing og lokalisering og beregnet ankomst- og avgangstid bør bidra til bedre kvalitet på tjenestene og kostnadseffektivitet i logistikkjeden.
- 12) Kravet om å gjøre veiledende sanntidsopplysninger om tilgjengelig kapasitet i serviceanlegg tilgjengelig på en felles nettportal kan oppfylles ved framlegge opplysninger om hvorvidt anlegget er fullt, har begrenset restkapasitet eller har tilstrekkelig restkapasitet til å imøtekomme alle typer søknader. For tjenester som for eksempel vedlikehold, der et kjøretøy må tas ut av drift i en lengre periode, er slike opplysninger kanskje ikke nødvendige. Største driftskapasitet kan være lavere enn største teoretiske kapasitet. Dette skyldes at det eventuelt kan være behov for ytterligere tid for å gjøre det mulig å yte pålitelige tjenester, for eksempel når et tog ankommer for sent til anlegget, eller ved driftsforstyrrelser. Angivelsen av kapasitet bør vise til tilgjengelig driftskapasitet.
- 13) Operatører av serviceanlegg bør ikke pålegge søkere å kjøpe tjenestene som tilbys i et anlegg, dersom søkeren ikke har behov for dem. Dette prinsippet bør imidlertid ikke innebære at søkeren kan pålegge operatøren av et anlegg å godta egenlevering i lokalene til operatøren dersom operatøren tilbyr de aktuelle tjenestene på en måte som er i samsvar med bestemmelsene i direktiv 2012/34/EU og denne forordning.
- 14) Dersom en operatør av et serviceanlegg mottar en søknad som er uforenlig med en annen søknad eller angår allerede tildelt kapasitet, bør operatøren av serviceanlegget som et første skritt kontrollere om det er mulig å imøtekomme den nye søknaden ved å foreslå en annen tidsluke, endre den tildelte tidsluken dersom den berørte søkeren samtykker i dette, eller treffe tiltak som gjør det mulig å øke anleggets kapasitet. Operatøren bør ikke være forpliktet til å treffe tiltak som å endre åpningstider eller tiltak som krever investeringer for å øke anleggets kapasitet. Dersom en søker garanterer å dekke investeringskostnader eller ytterligere driftskostnader som påløper, bør operatøren av et serviceanlegg imidlertid vurdere dette alternativet.
- 15) Dersom samordningsprosedyren ikke har gjort det mulig å avstemme de uforenlige søknadene, kan operatøren av et serviceanlegg anvende prioriteringskriterier for å velge mellom slike søknader. Disse kriteriene bør ikke innebære forskjellsbehandling og bør være gjennomskuelige og offentliggjøres i beskrivelsen av serviceanlegget, som skal gjennomgås av reguleringsorganet.
- 16) Uttrykket «bærekraftig alternativ» omfatter forskjellige elementer, herunder særlig *fysiske og tekniske egenskaper* som f.eks. et anleggs beliggenhet, atkomst via vei, jernbane, vannvei eller offentlig transport, frittromsprofil, sporlengde og elektrifisering; *driftsegenskaper* som f.eks. åpningstider, kapasitet i og rundt anlegget, krav til føreropplæring, omfanget av og typen tjenester som tilbys; *transporttjenestenes attraktivitet og konkurranseevne* som f.eks. ruteplanlegging, forbindelser til andre transportformer og transporttider; og *økonomiske aspekter* som f.eks. innvirkning på driftskostnader og de planlagte tjenestenes lønnsomhet.
- 17) Bygging av et serviceanlegg krever betydelige investeringer, og jernbaners nettverkskarakter innebærer at det er begrensninger på hvor anleggene kan bygges; som følge av dette kan mange serviceanlegg ikke uten videre kopieres. Dersom søknader om adgang til et anlegg ikke kunne imøtekommes etter samordningsprosessen, og anlegget er nær overbelastning, bør reguleringsorganene kunne anmode operatører av serviceanlegg om å innføre tiltak for å optimere bruken av anlegget. Operatøren av serviceanlegget bør fastsette egnede tiltak for å nå dette målet. Disse kan for eksempel omfatte økonomiske sanksjoner som skal betales av søkere som unnlater å benytte de tildelte adgangsrettene, eller en anmodning til søkere om å gi avkall på sine adgangsretter til et serviceanlegg eller jernbanerelaterte tjenester, dersom de gjentatte ganger og forsettlig har unnlatt å benytte slike rettigheter eller har forårsaket forstyrrelser i driften av serviceanleggene eller forstyrrelser for en annen søker.

- 18) For å utnytte de eksisterende anleggene på best mulig måte bør driften av anlegg som ikke har vært i bruk på minst to år, tilbys for leasing eller leie når et jernbaneforetak melder sin interesse for å bruke et slikt anlegg på grunnlag av påviste behov. En økonomisk enhet som er interessert i å drive dette anlegget, bør kunne delta i anbudsprosedyrene og levere et tilbud om å overta driften av anlegget. En anbudsprosedyre behøver imidlertid ikke å bli iverksatt dersom det pågår en formell prosess for å tilbakekalle øremerkingen av stedet for jernbaneformål, og anlegget er under ombygging for andre formål enn bruk som et serviceanlegg.
- 19) Denne forordning fastsetter et nytt sett av regler for operatører av serviceanlegg. Disse operatørene trenger tid for å tilpasse eksisterende interne prosedyrer for å sikre oppfyllelse av alle kravene i denne forordning. Denne forordning bør derfor først få anvendelse fra 1. juni 2019. Det betyr at beskrivelsen av serviceanlegget som kreves i samsvar med artikkel 4, eller en lenke til relevante opplysninger, bare behøver å utarbeides og tas med for første gang i netterklæringen for ruteplanen som starter i desember 2020.
- 20) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for det felles europeiske jernbaneområde.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål

Denne forordning fastsetter nærmere bestemmelser om prosedyren og kriteriene som skal følges for adgang til de tjenestene som skal leveres i serviceanleggene nevnt i nr. 2, 3 og 4 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU.

Dersom bestemmelsene i denne forordning viser til søkere, skal dette forstås som henvisninger til jernbaneforetak. Dersom nasjonal rett gir andre søkere enn jernbaneforetak rett til å søke om adgang til serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester, får de relevante bestemmelsene i denne forordning anvendelse også på disse søkerne i samsvar med nasjonal rett.

Artikkel 2

Unntak

1. Operatørene av serviceanlegg nevnt i nr. 2 kan søke om å bli unntatt fra anvendelsen av alle eller noen av bestemmelsene i denne forordning, med unntak av artikkel 4 nr. 2 bokstav a)-d) og bokstav m) og artikkel 5.

Operatører av serviceanlegg som eksisterer utelukkende for å bli brukt av operatører av museumsjernbaner til egne formål, kan søke om å bli unntatt fra anvendelsen av alle bestemmelsene i denne forordning.

Slike søknader skal sendes skriftlig og skal være behørig begrunnet.

2. Reguleringsorganene kan beslutte å unnta operatører av serviceanlegg som driver følgende serviceanlegg eller yter følgende tjenester:

- Serviceanlegg eller tjenester som ikke har noen strategisk betydning for virkemåten til markedet for jernbanetransport-tjenester, særlig med hensyn til omfanget av bruken av anlegget, type og mengde trafikk som kan påvirkes, og hvilken type tjenester som tilbys i anlegget.
- Serviceanlegg eller tjenester som drives eller leveres på et konkurransepreget marked til en rekke konkurrenter som yter sammenlignbare tjenester.
- Serviceanlegg eller tjenester der anvendelsen av denne forordning kan ha en negativ innvirkning på virkemåten til markedet for serviceanlegg.

3. Reguleringsorganene skal offentliggjøre alle beslutninger om å gi et unntak som nevnt i nr. 2 på sitt nettsted innen to uker etter at beslutningen er truffet.

4. Dersom kriteriene for å gi unntak som nevnt i nr. 2 ikke lenger er oppfylt, skal reguleringsorganet trekke tilbake unntaket.
5. Reguleringsorganene skal utarbeide og offentliggjøre felles beslutningsprinsipper for anvendelse av kriteriene nevnt i nr. 2.

Artikkel 3

Definisjoner

I denne forordning menes med

- 1) «grunnleggende tjeneste» en tjeneste som leveres i noen av serviceanleggene som er oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU,
- 2) «jernbanerelatert tjeneste» en grunnleggende tjeneste, tilleggstjeneste eller ekstratjeneste som er oppført i nr. 2, 3 og 4 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU,
- 3) «beskrivelse av serviceanlegg» et dokument med detaljerte opplysninger som er nødvendige for adgang til serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester,
- 4) «kapasitet i serviceanlegg» muligheten for å bruke et serviceanlegg og levere en tjeneste i et gitt tidsrom, samtidig som det tas hensyn til tiden som trengs for å få adgang til og forlate serviceanlegget,
- 5) «samordningsprosedyre» en prosedyre der operatøren av et serviceanlegg og søkerne forsøker å finne en løsning på situasjoner der behovene for adgang til et serviceanlegg eller jernbanerelaterte tjenester gjelder den samme kapasiteten i et serviceanlegg og er uforenlige,
- 6) «sammenkoblede serviceanlegg» serviceanlegg som ligger ved siden av hverandre og der det er nødvendig å passere gjennom det ene for å nå det andre,
- 7) «kontrollerende enhet» et organ eller et foretak som utøver direkte eller indirekte kontroll over en operatør av et serviceanlegg, og som også er aktivt og har en dominerende stilling på de nasjonale markedene for jernbanetransport-tjenester der anlegget brukes, eller som direkte eller indirekte utøver kontroll over en operatør av et serviceanlegg og et jernbaneforetak som har en slik stilling,
- 8) «egenlevering av tjenester» en situasjon der et jernbaneforetak selv utfører en jernbanerelatert tjeneste i lokalene til en operatør av et serviceanlegg, forutsatt at jernbaneforetakets adgang til og bruk av anlegget til egenlevering av tjenester er juridisk og teknisk mulig og ikke setter driftssikkerheten i fare, og at operatøren av serviceanlegget tilbyr en slik mulighet.
- 9) «omlegging» en formell prosess der formålet med serviceanlegget endres til et annet bruksformål enn til levering av jernbanerelaterte tjenester,
- 10) «ad hoc-søknad» en søknad om adgang til et serviceanlegg eller en jernbanerelatert tjeneste som er knyttet til en ad hoc-søknad om enkeltruteleie som nevnt i artikkel 48 nr. 1 i direktiv 2012/34/EU,
- 11) «sen søknad» en søknad om adgang til et serviceanlegg eller en jernbanerelatert tjeneste som er innlevert etter utløpet av en frist for innlevering av søknader fastsatt av operatøren av det aktuelle anlegget.

Artikkel 4

Beskrivelse av serviceanlegget

1. Operatører av serviceanlegg skal utarbeide en beskrivelse av de serviceanleggene og de tjenestene de har ansvar for.
2. Beskrivelsen av serviceanlegget skal minst inneholde følgende opplysninger i det omfang som kreves i denne forordning:
 - a) En liste over alle anlegg der jernbanerelaterte tjenester leveres, herunder opplysninger om deres beliggenhet og åpnings-tider.

- b) De viktigste kontaktopplysningene til operatøren av serviceanlegget.
- c) En beskrivelse av serviceanleggets tekniske egenskaper, for eksempel sidespor eller skiftespor, teknisk utstyr for lasting og lossing, for vasking, for vedlikehold og tilgjengelig lagringskapasitet; opplysninger om private sidelinjer og sidespor som ikke er en del av jernbaneinfrastrukturen, men som er nødvendige for å få adgang til serviceanlegg som er vesentlige for yting av jernbanetransporttjenester.
- d) En beskrivelse av alle jernbanerelaterte tjenester som leveres i anlegget, og deres type (grunnleggende tjeneste, tilleggstjeneste eller ekstratjeneste).
- e) Muligheten for egenlevering av jernbanerelaterte tjenester og vilkårene knyttet til dem.
- f) Opplysninger om prosedyrer for å søke om adgang til serviceanlegg eller tjenester som leveres i anlegget, eller begge, herunder frister for innlevering av søknader, og fristene for behandling av disse søknadene.
- g) I serviceanlegg som drives av mer enn én operatør, eller der jernbanerelaterte tjenester ytes av mer enn én operatør, angis det om det må leveres separate søknader for adgang til anleggene og til disse tjenestene.
- h) Opplysninger om minsteinnhold i og format for en søknad om adgang til serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester, eller en mal for en slik søknad,
- i) I det minste når det gjelder serviceanlegg som drives og jernbanerelaterte tjenester som ytes av operatører under direkte eller indirekte kontroll av en kontrollerende enhet, mal for adgangskontrakter samt alminnelige vilkår.
- j) Dersom det er relevant, opplysninger om vilkårene for bruk av operatørens IT-systemer, dersom søkerne er pålagt å bruke slike systemer, og reglene for vern av sensitive data og forretningsdata.
- k) En beskrivelse av samordningsprosedyren og de lovgivningsmessige tiltakene som er nevnt i artikkel 10, og de prioriteringskriteriene som er nevnt i artikkel 11.
- l) Opplysninger om endringer i tekniske egenskaper og midlertidige kapasitetsbegrensninger for serviceanlegget som kan ha betydelig innvirkning på driften av et serviceanlegg, herunder planlagte arbeider.
- m) Opplysninger om avgifter for å få adgang til serviceanlegg og avgifter for bruk av hver jernbanerelatert tjeneste som leveres der.
- n) Opplysninger om prinsippene for rabattordninger som tilbys til søkere, samtidig som det sikres fortrolig behandling av forretningsopplysninger.

Artikkel 5

Offentliggjøring av beskrivelsen av serviceanlegget

1. Operatører av serviceanlegg skal offentliggjøre beskrivelsen av serviceanlegget vederlagsfritt på én av følgende måter:
 - a) Ved å offentliggjøre dem på sin nettportal eller en felles nettportal og gi infrastrukturforvalterne en lenke som skal inngå i netterklæringen.
 - b) Ved å gi infrastrukturforvalterne relevante opplysninger som er klare til offentliggjøring, og som skal inngå i netterklæringen.

Dersom den infrastrukturforvalteren hvis jernbanenett anlegget er tilknyttet, er fritatt for plikten til å offentliggjøre en netterklæring i samsvar med artikkel 2 nr. 3 eller 4 i direktiv 2012/34/EU, skal operatøren av et serviceanlegg formidle den relevante lenken eller opplysninger som er klare til offentliggjøring, til hovedinfrastrukturforvalteren.

2. Infrastrukturforvalterne skal angi i netterklæringen eller på sin nettportal fristen for å levere opplysninger eller lenken som skal offentliggjøres i netterklæringen, med sikte på offentliggjøring av denne innen datoen nevnt i artikkel 27 nr. 4 i direktiv 2012/34/EU.

Infrastrukturforvalterne skal formidle en felles mal som skal utarbeides av jernbanesektoren i samarbeid med reguleringsorganer innen 30. juni 2018, og som operatører av serviceanlegg kan bruke for å innlevere opplysningene. Malen skal gjennomgås og oppdateres ved behov.

3. Operatører av serviceanlegg skal ved behov oppdatere beskrivelsene av serviceanlegget. De skal i god tid underrette søkerne som allerede har søkt om adgang eller har tegnet seg for én eller flere tjenester i serviceanlegget, om alle relevante endringer i beskrivelsen av anlegget.

4. Når det gjelder serviceanlegg som drives av mer enn én operatør, eller dersom tjenestene i anlegget leveres av mer enn én leverandør, skal disse operatørene eller leverandørene samarbeide med hverandre for å

a) gjøre sine beskrivelser av serviceanlegget tilgjengelige på ett sted, eller

b) angi i sine beskrivelser av serviceanlegget alle operatører av serviceanlegg som har ansvar for å treffe beslutninger om søknader om adgang til anlegget eller jernbanerelaterte tjenester som leveres ved samme serviceanlegg.

Dersom denne samordningen ikke lykkes, skal reguleringsorganet treffe en beslutning der én av operatørene av serviceanlegget utpekes til å oppfylle kravet fastsatt i første ledd. Alle relevante kostnader skal deles mellom alle berørte operatører av serviceanlegget.

5. Forpliktelsen nevnt i nr. 1 og artikkel 4 skal oppfylles på en måte som står i forhold til det berørte serviceanleggets størrelse, tekniske egenskaper og betydning.

Artikkel 6

Tilleggsopplysninger

1. Reguleringsorganet kan kreve at operatører av serviceanlegg begrunner hvorfor de betegner en jernbanerelatert tjeneste som en grunnleggende tjeneste, tilleggstjeneste eller ekstrasjeneste.

2. På anmodning fra en søker skal operatører av serviceanlegg oppført i nr. 2 bokstav a)–g) i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU gi veiledende informasjon om tilgjengelig kapasitet i et serviceanlegg.

3. Når det er teknisk mulig med en rimelig økonomisk innsats, skal operatører av serviceanlegg gjøre opplysningene nevnt i nr. 2 i denne artikkel samt opplysningene nevnt i artikkel 4 nr. 2 bokstav l) tilgjengelige i sanntid ved hjelp av en felles nettportal.

Artikkel 7

Samarbeid om tildeling og utnyttelse av kapasiteten i serviceanlegget

1. Søkerne skal inngi sine søknader om adgang til serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester i samsvar med fristene fastsatt av operatørene av serviceanlegg. Dersom det er relevant, skal operatørene av serviceanlegg nevnt i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU ved fastsettelsen av disse fristene ta behørig hensyn til fristene og prioriteringskriteriene som er fastsatt av infrastrukturforvalterne for ruteplanleggingen, med sikte på å unngå uoverensstemmelser.

2. Operatører av serviceanlegg oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU og infrastrukturforvaltere skal om nødvendig samarbeide med sikte på å sikre at tildelingen av infrastrukturkapasitet og kapasitet i serviceanlegg er forenlige. Plikten til å samarbeide gjelder også for operatører av sammenkoblede serviceanlegg. De berørte søkerne kan delta i dette samarbeidet på anmodning. Søkere kan også søke om at enheter med ansvar for å gi adgang til private sidelinjer og sidespor som er nødvendige for å få adgang til serviceanlegg som er vesentlige for yting av jernbanetransporttjenester, deltar i samarbeidet.

Dersom en søker ønsker levering av tilleggstjenester eller ekstrasjenester oppført i nr. 3 og 4 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU som tilbys i anlegget av én eller flere andre operatører av serviceanlegget enn dem som er ansvarlige for å gi adgang til anlegget, kan søkeren anmode om at alle operatører av serviceanlegget som yter disse tjenestene, deltar i samarbeidet.

Så lenge den ruteplanleggingen som utføres av infrastrukturforvalteren, pågår, skal søknader om adgang til serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester ikke avslås på grunn av at det ruteleiet det søkes om, ennå ikke er tildelt. Operatører av serviceanlegg oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU og berørte infrastrukturforvaltere skal imidlertid etterstrebe konsekvens i deres respektive beslutninger.

3. Dersom det er relevant, skal operatører av serviceanlegg, infrastrukturforvaltere og søkere samarbeide for å sikre effektiv drift av tog fra og til serviceanleggene. For tog som bruker jernbanegodsterminaler, herunder i sjøhavner eller innlandshavner, skal dette samarbeidet omfatte utveksling av opplysninger om sporing og lokalisering av tog, og dersom de er tilgjengelige, beregnet ankomst- og avgangstid i tilfelle forsinkelser og forstyrrelser.

4. På anmodning fra reguleringsorganet skal operatører av serviceanlegg dokumentere skriftlig at de i de siste tre årene har oppfylt kravene til samarbeid i samsvar med denne artikkel.

Artikkel 8

Søknader om adgang til serviceanlegg og bruk av jernbanerelaterte tjenester

1. Søknader om adgang til serviceanlegg og bruk av jernbanerelaterte tjenester kan inngis av søkere.

2. Søkerne skal angi i sine søknader det serviceanlegget eller de jernbanerelaterte tjenestene, eller begge, som de søker om adgang til. Operatører av serviceanlegg skal ikke gjøre adgangen til anlegget eller levering av en jernbanerelatert tjeneste avhengig av obligatorisk kjøp av andre tjenester som ikke er knyttet til den tjenesten det søkes om.

3. Operatøren av et serviceanlegg skal uten utilbørlig forsinkelse bekrefte at den har mottatt en søknad. Dersom søknaden ikke inneholder alle opplysningene som kreves i henhold til beskrivelsen av serviceanlegget, og som er nødvendige for å treffe en beslutning, skal operatøren av et serviceanlegg underrette søkeren om dette og fastsette en rimelig frist for framlegging av de manglende opplysningene. Dersom slike opplysninger ikke er framlagt innen denne fristen, kan søknaden bli avslått.

Artikkel 9

Svar på søknader

1. Etter å ha mottatt alle nødvendige opplysninger skal operatøren av et serviceanlegg besvare søknader om adgang til og yting av tjenester i anleggene oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU innen en rimelig frist fastsatt av reguleringsorganet i samsvar med artikkel 13 nr. 4 i direktiv 2012/34/EU. Det kan fastsettes forskjellige frister for forskjellige typer serviceanlegg og/eller tjenester.

2. Dersom operatøren av et serviceanlegg har svart med et tilbud om adgang til serviceanlegget, skal dette tilbudet stå ved lag i et rimelig tidsrom som operatøren fastsetter, og som skal ta hensyn til søkerens forretningsmessige behov.

3. Reguleringsorganene skal fastsette fristene for å besvare en søknad inngitt av søkere som fastsatt i artikkel 13 nr. 4 i direktiv 2012/34/EU før offentliggjøring av den første netterklæringen som omfattes av reglene i denne gjennomføringsforordning, for å sikre samsvar med artikkel 27 nr. 4 i direktiv 2012/34/EU.

4. For ad hoc-søknader om adgang til serviceanlegg og tjenester oppført i nr. 2 bokstav a)–d) og f)–i) i vedlegg II skal reguleringsorganene når de fastsetter fristene i samsvar med artikkel 13 nr. 4 i direktiv 2012/34/EU, ta hensyn til de fristene som er fastsatt i artikkel 48 nr. 1 i direktiv 2012/34/EU. Dersom reguleringsorganene ikke har fastsatt frister for slike ad hoc-søknader, skal operatøren av et serviceanlegg besvare søknaden innen fristene fastsatt i artikkel 48 nr. 1 i direktivet.

Dersom operatøren av et serviceanlegg har definert en årlig frist for inngivelse av søknader om adgang til serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester oppført i nr. 2 bokstav a)–d) og f)–i) i vedlegg II, skal fristene for å besvare sene søknader fastsatt av reguleringsorganet, ta hensyn til de fristene som benyttes av infrastrukturforvaltere for behandling av slike søknader.

For serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester oppført i nr. 2 bokstav e) i vedlegg II begynner fristen å løpe når det rullende materiellets tekniske kompatibilitet med disse anleggene og utstyret er blitt vurdert og søkeren underrettet om dette.

5. Operatører av serviceanlegg som yter tilleggstenester og ekstratenester som oppført i nr. 3 og 4 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU, skal besvare søknader om slike tenester innen fristen fastsatt av reguleringsorganet, eller dersom en slik frist ikke er fastsatt, innen rimelig tid. Dersom en søker inngir ad hoc-søknader om flere jernbanerelaterte tenester som ytes i ett serviceanlegg, og angir at bare samtidig tildeling av disse er av interesse, skal alle berørte operatører av serviceanlegg, herunder leverandører av tilleggstenester og ekstratenester som oppført i nr. 3 og 4 i vedlegg II, besvare slike søknader innen den rimelige fristen nevnt i nr. 4.

For jernbanerelaterte tenester oppført i nr. 4 bokstav e) i vedlegg II begynner fristen å løpe når det rullende materiellts tekniske kompatibilitet med anlegget og utstyret er blitt vurdert og søkeren underrettet om dette.

6. Etter avtale med den berørte søkeren kan fristene nevnt i nr. 3, 4 og 5 forlenges.

7. Retten til adgang til jernbaneinfrastruktur og jernbanerelaterte tenester skal ikke overføres til andre søkere.

8. Dersom en søker har til hensikt ikke å benytte retten til adgang til et serviceanlegg eller en jernbanerelatert teneste som tildeles av operatøren av serviceanlegget, skal søkeren underrette den berørte operatøren uten utilbørlig forsinkelse.

Artikkel 10

Samordningsprosedyre

1. Dersom en operatør av et serviceanlegg som er oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU, mottar en søknad om adgang til serviceanlegget eller yting av en teneste som er uforenlig med en annen søknad eller angår allerede tildelt kapasitet i serviceanlegg, skal operatøren forsøke gjennom drøfting og samordning med de berørte søkerne å tilgodese alle krav så langt det er mulig. Denne samordningen skal også omfatte leverandører av tilleggstenester og ekstratenester som oppført i nr. 3 og 4 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU dersom slike tenester tilbys i anlegget og etterspørres av en søker. Alle endringer av adgangsretter som allerede er tildelt, skal godkjennes av den berørte søkeren.

2. Operatører av serviceanlegg som er oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU, skal ikke avslå søknader om adgang til sine serviceanlegg eller yting av en teneste, eller angi akseptable alternativer for søkeren, dersom den kapasiteten som samsvarer med søkerens behov, er tilgjengelig i deres serviceanlegg eller forventes å bli tilgjengelig under eller etter samordningsprosedyren.

3. Operatører av serviceanlegg skal vurdere forskjellige alternativer som gir dem mulighet til å imøtekomme uforenlige søknader om adgang til serviceanlegg eller yting av tenester i serviceanlegget. Disse alternativene skal om nødvendig omfatte tiltak for å maksimere den tilgjengelige kapasiteten i anlegget i den grad det ikke krever ytterligere investeringer i ressurser eller anlegg. Slike tiltak kan omfatte

- forslag om alternative tidsplaner,
- endrede åpningstider eller skiftplaner, dersom det er mulig,
- adgang til anlegget for egenlevering av tenester.

4. Søkere og operatører av serviceanlegget kan i fellesskap be reguleringsorganet om å delta som observatør i samordningsprosedyren.

5. Dersom en søknad om adgang til et serviceanlegg som er oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU, ikke kan imøtekommes etter samordningsprosedyren, og serviceanlegget er nær overbelastning, skal reguleringsorganet anmode operatøren av serviceanlegget om å treffe tiltak som gjør det mulig å imøtekomme ytterligere søknader om adgang til anlegget. Slike tiltak skal være gjennomskuelige og ikke innebære forskjellsbehandling.

Artikkel 11

Prioriteringskriterier

Operatørene av serviceanlegget kan fastsette prioriteringskriterier for å tildele kapasitet i tilfelle uforenlige søknader om adgang til serviceanlegg og jernbanerelaterte tenester, dersom slike søknader ikke kan imøtekommes etter samordningsprosedyren.

Slike prioriteringskriterier skal være ikke-diskriminerende og objektive og offentliggjøres i beskrivelsen av serviceanlegget i samsvar med i artikkel 4 nr. 2 bokstav k). De skal ta hensyn til formålet med anlegget, jernbanetransporttjenestenes formål og art og målet om å sikre effektiv utnyttelse av tilgjengelig kapasitet.

I prioriteringskriteriene kan det også tas hensyn til følgende aspekter:

- Eksisterende kontrakter.
- Hensikten om samt evnen til å utnytte den kapasiteten det søkes om, herunder eventuelle tidligere unnlatelser av å bruke hele eller deler av den tildelte kapasiteten og grunnene til disse unnlatelsene.
- Allerede tildelte ruteleier som er knyttet til tjenestene det søkes om.
- Prioriteringskriterier for tildeling av ruteleier.
- Innlevering av søknader i rett tid.

Artikkel 12

Bærekraftige alternativer

1. Dersom en søknad om adgang til serviceanlegg og jernbanerelaterte tjenester ikke kan imøtekommes etter samordningsprosedyren, skal operatøren av et serviceanlegg som oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU underrette den berørte søkeren og reguleringsorganet på dettes anmodning, uten utilbørlig forsinkelse. Medlemsstatene kan kreve at reguleringsorganet underrettes selv om det ikke foreligger en slik anmodning.

2. Operatøren av et serviceanlegg som er oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU, og søkeren skal dersom en søknad ikke kan imøtekommes, i fellesskap vurdere om det finnes bærekraftige alternativer som gjør det mulig å utføre den aktuelle gods- eller persontransporten på de samme rutene eller alternative ruter på økonomisk akseptable vilkår. Søkeren er ikke forpliktet til å avsløre sin forretningsstrategi.

3. For formålene i nr. 2 skal operatøren av serviceanlegget angi mulige alternativer, herunder eventuelt i andre medlemsstater, på grunnlag av andre beskrivelser av serviceanlegg, opplysninger som er offentliggjort på en felles nettportal i samsvar med artikkel 5, og opplysninger som framlegges av søkeren. Når det foreslås mulige alternativer, skal minst følgende kriterier tas i betraktning, i den grad disse kan vurderes av operatøren av serviceanlegget:

- Utbyttbarhet med hensyn til det alternative serviceanleggets driftsegenskaper.
- Utbyttbarhet med hensyn til det alternative serviceanleggets fysiske og tekniske egenskaper.
- Tydelig innvirkning på attraktiviteten og konkurranseevnen til jernbanetransporttjenestene som planlegges av søkeren.
- Anslåtte tilleggskostnader for søkeren.

Operatøren av et serviceanlegg skal sikre fortrolig behandling av forretningsopplysninger framlagt av søkeren.

4. Dersom opplysninger om kapasitet for det foreslåtte alternativet ikke er offentlig tilgjengelige, skal søkeren kontrollere dem.

Søkeren skal vurdere hvorvidt bruk av det foreslåtte alternativet vil gjøre det mulig å utføre den planlagte transporttjenesten på økonomisk akseptable vilkår. Søkeren skal underrette operatøren av serviceanlegget om resultatet av sin vurdering innen en felles avtalt frist.

5. Søkeren kan anmode operatøren av et serviceanlegg om ikke å angi de bærekraftige alternativene og om ikke å innlede den felles vurderingen.

Artikkel 13

Avslag på søknad om adgang

1. Dersom operatøren av et serviceanlegg som er oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU, og søkeren konkluderer med at det ikke finnes noe bærekraftig alternativ, og at det ikke er mulig å imøtekomme en søknad om adgang til eller yting av en tjeneste i anlegget etter samordningsprosedyren, kan operatøren av et serviceanlegg avslå søknaden.

Dersom operatøren av serviceanlegget og søkeren ikke blir enige om et bærekraftig alternativ, kan operatøren av serviceanlegget avslå søknaden med henvisning til de alternativene som operatøren anser å være bærekraftige.

Søkeren kan klage til reguleringsorganet i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i direktiv (EU) 2012/34/EU.

2. Dersom operatøren av serviceanlegget og søkeren i fellesskap har påvist bærekraftige alternativer, kan operatøren av serviceanlegget avslå søknaden.

3. Operatører av et serviceanlegg som oppført i artikkel 13 nr. 3 i direktiv 2012/34/EU skal begrunne skriftlig til søkeren hvorfor søknaden ikke kunne imøtekommes etter samordningsprosedyren, og hvorfor de på grunnlag av tilgjengelige opplysninger anser at et foreslått alternativ oppfyller søkerens krav og er bærekraftig.

4. En operatør av serviceanlegg som avslår en søknad, skal overfor reguleringsorganet og søkeren, på anmodning fra disse, redegjøre for grunnene til avslaget, herunder alternativer som er undersøkt, og resultatet av samordningsprosedyren.

5. I tilfellene nevnt i artikkel 12 nr. 5 kan operatøren av et serviceanlegg avslå søknaden uten å oppfylle kravene fastsatt i nr. 3 og 4 i denne artikkel.

6. Dersom søkeren gjentatte ganger har unnlatt å betale for adgangsretten som allerede er tildelt og benyttet, kan operatøren av et serviceanlegg anmode om finansielle garantier for å ivareta sine berettigede forventninger om framtidige inntekter og utnyttelse av anlegget. Opplysninger om slike garantier skal offentliggjøres i beskrivelsen av serviceanlegget.

Artikkel 14

Klager

Dersom søkeren klager til reguleringsorganet i henhold til artikkel 13 nr. 5 i direktiv 2012/34/EU, skal reguleringsorganet når det vurderer virkningen av en eventuell beslutning det kan treffe om å tildele en passende del av kapasiteten til søkeren, ta hensyn til minst følgende elementer, dersom disse er relevante:

- Avtaleforpliktelser og forretningsmodellens levedyktighet hos andre brukere av det berørte serviceanlegget.
- Samlet volum for kapasitet i et serviceanlegg som allerede er tildelt til andre berørte brukere.
- Andre berørte brukeres investeringer i anlegget.
- Tilgjengelighet av akseptable alternativer for å imøtekomme andre berørte brukeres behov, herunder alternativer i andre medlemsstater ved internasjonal togtrafikk.
- Forretningsmodellens levedyktighet hos operatøren av serviceanlegget.
- Adgangsretter til tilknyttet infrastruktur.

Artikkel 15

Ubrukte anlegg

1. Serviceanlegg som er oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU, og som ikke har vært i bruk i minst to påfølgende år, skal være tilgjengelige for interessetegning og leasing eller leie. Opplysninger om ubrukte anlegg skal offentliggjøres i samsvar med artikkel 5.

2. Den toårsperioden som er nevnt i nr. 1, begynner å løpe dagen etter den dagen da en jernbanerelatert tjeneste sist ble levert i serviceanlegget.

3. En søker som er interessert i å bruke et serviceanlegg som er nevnt i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU, og som ikke har vært i bruk i minst to påfølgende år, skal melde sin interesse skriftlig til operatøren av det berørte anlegget og underrette reguleringsorganet om dette. I interessetegningen skal behovene til det berørte jernbaneforetakets påvises. Operatøren av serviceanlegget kan beslutte å gjenoppta driften på en måte som oppfyller jernbaneforetakets påviste behov.

4. Dersom eieren av et serviceanlegg ikke driver anlegget, skal operatøren av anlegget underrette eieren om interesseløsningen innen 10 dager etter at den ble mottatt. Eieren av anlegget skal offentliggjøre at anlegget er tilgjengelig for leasing eller leie, helt eller delvis, med mindre operatøren av serviceanlegget har besluttet å gjenoppta driften etter interesseløsningen.

5. Før en slik offentliggjøring skjer, skal eieren av serviceanlegget gi operatøren av serviceanlegget anledning til å uttale seg om offentliggjøringen innen fire uker. Operatøren kan gjøre innsigelse mot denne offentliggjøringen ved å framlegge dokumenter som viser at det pågår en omleggingsprosess som ble iverksatt før interesseløsningen.

6. Reguleringsorganet skal underrettes av eieren om omleggingsprosessen og kan anmode om dokumenter fra operatøren for å vurdere dens troverdighet.

Dersom vurderingen er utilfredsstillende, skal reguleringsorganet kreve at det offentliggjøres at driften av anlegget kan leases eller leies, helt eller delvis.

7. Uten at det berører gjeldende regler for offentlige innkjøp, skal eieren av et serviceanlegg nevnt i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU offentliggjøre på sin nettportal en kunngjøring om leasing eller leie av det berørte serviceanlegget, og skal underrette reguleringsorganet og infrastrukturforvalteren til hvis jernbanenett anlegget er knyttet, om dette. Offentliggjøringen skal inneholde alle opplysninger som er nødvendige for å gjøre det mulig for interesserte foretak å framlegge et tilbud om å overta driften av anlegget, helt eller delvis. Disse opplysningene skal særlig omfatte følgende:

- a) Nærmere opplysninger om utvelgingsprosedyren, som skal være gjennomskuelig og ikke-diskriminerende og ta hensyn til målet om å sikre optimal og effektiv bruk av anleggets kapasitet.
- b) Utvelgingskriteriene.
- c) De viktigste egenskapene til det tekniske utstyret i serviceanlegget.
- d) Adresse og frist for innlevering av anbud, som skal være minst 30 dager fra offentliggjøringen av kunngjøringen.

8. Den berørte infrastrukturforvalteren skal også offentliggjøre opplysningene nevnt i nr. 7 på sin nettportal.

9. Uten at det berører gjeldende regler for offentlige innkjøp, skal eieren av et serviceanlegg som er oppført i nr. 2 i vedlegg II til direktiv 2012/34/EU, velge ut vinneren og framsette et rimelig tilbud uten utilbørlig forsinkelse.

10. Medlemsstatene kan anvende gjeldende prosedyrer for myndighetskontroll over nedleggingen av serviceanlegg. I dette tilfellet kan reguleringsorganet gi unntak fra anvendelsen av bestemmelsene i denne artikkel.

Artikkel 16

Gjennomgåelse

Kommisjonen skal senest 1. juni 2024 vurdere anvendelsen av denne forordning og på grunnlag av utfallet av nevnte vurdering gjennomgå den om nødvendig.

Artikkel 17

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. juni 2019.

Artikkel 2 får imidlertid anvendelse fra 1. januar 2019.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel 22. november 2017.

For Kommisjonen

Jean-Claude JUNCKER

President
